

nu weet je het

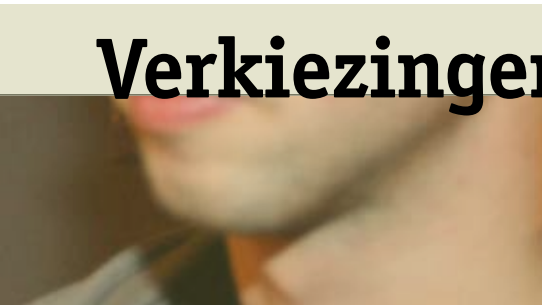
NO 12

2007 ● 2008
N°12 ● 27 juni 2008

- Geslaagde BIOMED-activiteiten
- Getuigschriften onderwijsprofessionalisering
- Samenwerking 'Patiëntveiligheid' met Columbia University
- Nieuwe IOF-projecten en –mandaten
- Onthaal nieuwe werknemers

universiteit
hasselt

35 JAAR BOEIEND EN INNOVATIEF

Verkiezingen personeel en studenten - 2008

De Raad van Bestuur heeft de vertegenwoordigers van het personeel en de studenten aangeduid die zullen zetelen in de Raad van Bestuur (2008-2012), de faculteitsraden (2008-2010) en departementsraden (2008-2010). **De resultaten van deze verkiezingen vindt u terug op intranet: 'Verkiezingen personeel' (Administratie > Verkiezingen personeel > Resultaten).**

Samenstelling StuRa

Op 28 mei 2008 werden de elektronische verkiezingen van de Studentenraad afgesloten. Deze studenten maken deel uit van de Studentenraad voor het academiejaar 2008-2009:

- Faculteit TEW: Merijn Campsteyn (Voorzitter), Elissa Drefrère, Britt Gevers en Maarten De Schepper
- Faculteit GEN: Marijke Jozefczak (Financieel beheerder), Pieter Janssen en Pieter Stiers
- Faculteit WET: Christophe Lambrechts (Ondervoorzitter), Jacques Billekens (Studentencoördinator), Niels Welkenhuyzen en Tijs Louwies
- Faculteit REC: In het begin van het academiejaar wordt beslist welke drie studenten de nieuwe 'faculteit in oprichting' Rechten zullen vertegenwoordigen.

De leden van de Studentenraad die volgend academiejaar de studenten zullen vertegenwoordigen in de Raad van Bestuur zijn: Merijn Campsteyn (TEW), Christophe Lambrechts (WET) en Pieter Stiers (GEN).

Faculteit Rechten in oprichting

In september 2008 gaat de opleiding rechten van start aan de UHasselt, in samenwerking met de K.U.Leuven en de Universiteit Maastricht. Om het onderzoek en het onderwijs van deze opleiding te structureren, maar ook om de zichtbaarheid ervan te vergroten binnen het Vlaamse academisch landschap, richtte de Raad van Bestuur voor een periode van vier academiejaren (2008-2012) een faculteit Rechten in oprichting op. In deze faculteit vallen het departement en de vakgroep rechten in de feiten samen. Hendik Vuye is aangesteld als decaan; Anne Mie Draye als vicedecaan.

Het onderzoek van de faculteit zal georganiseerd worden vanuit het 'Centrum voor Publiek Recht', dat op termijn kan uitgroeien tot een onderzoeksinstituut. Omdat alle leden van de vakgroep 'Rechten' voortaan deel zullen uitmaken van de faculteit Rechten in oprichting, zal het bestaande departement Economie-Recht worden opgeheven. De vakgroep 'Economie' wordt ondergebracht bij het departement Bedrijfskunde.

Samenwerking met Koninklijke Militaire School

De UHasselt en de Koninklijke Militaire School (KMS) zullen een samenwerkingsovereenkomst aangaan om wetenschappelijke, onderwijskundige en technische samenwerking te realiseren. Daarbij wordt de uitwisseling van academisch, wetenschappelijk en technisch personeel en van studenten vooropgesteld, alsook gemeenschappelijk onderzoek en gemeenschappelijke publicaties, en de gemeenschappelijke organisatie van seminars, conferenties en colloquia. Bij wijze van een eerste samenwerkingsinitiatief zullen beide instellingen een kaderovereenkomst afsluiten met het oog op gezamenlijke doctoraten.

Training session voor Chinese executives

Van september tot en met november 2008 zullen 15 hogere managers uit Beijing een opleiding Public Management volgen aan de UHasselt. Dit programma is een vervolg van de training session die in het najaar 2007 werd georganiseerd. De deelnemers zullen kennismaken met de westerse managementprincipes, alsook - via bedrijfsbezoeken - met de Europese samenleving.

Nieuws uit de Limburgse Associatie

VALORISATIEREGLEMENT

Valorisatie van wetenschappelijk onderzoek is een topprioriteit van de UHasselt en de geassocieerde Hogescholen. Op initiatief van de interfacedienst 'Tech Transfer UHasselt' werd één gezamenlijk valorisatiereglement uitgewerkt voor alle partners van de Limburgse Associatie. Alle onderzoekers van de partnerinstellingen hebben immers gelijke rechten met betrekking tot onderzoeksresultaten en het beheer en exploitatie van onderzoeksresultaten wordt op een gelijke wijze geregeld.

Het reglement vindt u terug op intranet (algemeen > interne reglementen).

RICHTLIJNEN BIJ HET OPRICHTEN VAN EEN SPIN-OFF

Op initiatief van de Interfacedienst 'Tech Transfer UHasselt' werd het gezamenlijke document 'Richtlijnen bij het oprichten van een spin-off' opgesteld voor alle partners van de Limburgse Associatie. Zo kan de expertise van alle partners onder gelijke condities worden gevaloriseerd via de oprichting van spin-offbedrijven.

De richtlijnen vindt u terug op intranet (onderzoek > Tech Transfer).

Getuigschriften Onderwijsprofessionalisering

Van december 2007 tot mei 2008 vonden de verschillende sessies (zie tabel) van het programma **Onderwijsprofessionalisering 2007-2008** plaats. Het is de eerste keer dat deze professionalisering (de vroegere 'assistentenopleiding' van de UHasselt) georganiseerd werd op associatieniveau.

De Limburgse Associatie bedankt in de eerste plaats de lesgevers voor hun inzet en tijd. Door hen kon dit leerrijk programma worden samengesteld. Daarnaast ook veel dank aan de deelnemers voor hun interesse en enthousiasme.

Het programma kende een groot succes. Dit bleek enerzijds uit het groot aantal inschrijvingen vooraf waardoor, bij beperking van het aantal deelnemers per sessie, een aan-

tal van de sessies meerdere keren werden georganiseerd. Ook op basis van de reacties van de deelnemers zelf mag het programma terecht succesvol genoemd worden.

Op vrijdag 20 juni werden de getuigschriften Onderwijsprofessionalisering 2007-2008 uitgedeeld. In totaal ontvingen 87 personeelsleden (51 van de UHasselt, 31 van de PHL en 5 van XIOS) een getuigschrift, d.i. een attest van deelname aan één of meer-

dere sessies. Er werd zoals gebruikelijk afgesloten met een gezellige babbel en een glaasje in het cafetaria van de UHasselt.

De onderwijsprofessionalisering zal in 2008-2009 opnieuw vanuit de Limburgse Associatie georganiseerd worden. Hopelijk kunnen we ook dan op een groot enthousiasme van de deelnemers en lesgevers rekenen.

Lieve Quanten

Tabel: Overzicht van de georganiseerde sessies (telkens een halve dag).

SESSIE	DATUM
1. Studentgecentreerd onderwijs (Jan Daniels, XIOS)	13.12.2007
2. Van begeleide zelfstudie tot autonoom leren (Inge Jacobs en Monique Maelstaf, UHasselt)	07.01.2008
3. Actief leren en coachen van leerprocessen (Jan Daniels, XIOS)	17.01.2008
4. Begrippenkader van Toetsen en assessment (Carla Nelissen, XIOS)	14.02.2008
5. Toetsen en assessment: opstellen van een toetsprogramma (Carla Nelissen, XIOS)	28.02.2008
6. Begeleiden van projectwerk (Monique Maelstaf, UHasselt)	17.03.2008
7. Leiding geven aan een groep (prof. J. Broeckmans, UHasselt)	24.04.2008, 25.04.2008, 29.04.2008
8. Begeleiden van practica (prof. W. Guedens, UHasselt)	13.05.2008, 28.05.2008
9. Workshop Power Point (Veerle Wouters, XIOS)	29.05.2008 VM & NM
Proclamatie (uitreiking getuigschrift)	20.06.2008

UHasselt en Columbia University

vormen strategische alliantie rond 'patientveiligheid'

Dit voorjaar startte de faculteit TEW van de UHasselt met de onderzoeksgroep 'patient safety'. De groep Hasseltse onderzoekers telt onderzoekers die verbonden zijn aan de grote ziekenhuizen uit de regio en academici verbonden aan o.m. de K.U.Leuven en de TU/Eindhoven. De onderzoekscoördinator aan de UHasselt - professor Tjerk van der Schaaf - werd aangetrokken omwille van zijn internationale bekendheid op het gebied van patiëntveiligheid en ruilde de Universiteit van Leiden voor de UHasselt.

"De nieuwe onderzoeksgroep aan de faculteit TEW wordt nu ook internationaal erkend als zeer ambitieus en innovatief op het vlak van patiëntveiligheid omdat nu ook vooral het business model patient safety kan worden bestudeerd", zegt decaan Philip Vergauwen.

GELOOFWAARDIG

Dat de UHasselt dit op bijzonder geloofwaardige manier doet en erin slaagt de aandacht van de meest gereputeerde (medische) onderzoeksgroepen terzake in de wereld te trekken, bewijst het voorstel van de Columbia University uit New York om samen met de Hasseltse ploeg onderzoek op te starten dat moet leiden tot de eerste doctoraten 'patiëntveiligheid' aan een economische faculteit.

Professor Vergauwen: "Het is een bijzondere eer om te kunnen samenwerken met een Amerikaanse 'Ivy League' universiteit. Dit is te vergelijken met meespelen in de 'Champions League' van het voetbal."

"De onderzoeksgroep klinische pathologie van Columbia in New York heeft jarenlange ervaring met het classificeren, analyseren en oplossen van patiëntveiligheidsproblemen in ziekenhuizen en zorginstellingen", zegt Harold S. Kaplan, vader van het medische foutdetectie en -managementmodel MERS-TM, dat nu dé standaard is in de Verenigde Staten.

BEDRIJFSECONOMISCHE COMPETENTIE

Onderzoekers van het Columbia University Medical Center CUMC in New York willen zich nu vooral ook bekwamen in de (bedrijfs)economische aspecten van zulke modellen. "We willen ervoor zorgen dat iedereen - medisch, paramedisch en managementpersoneel - in een ziekenhuis zich mede-eigenaar van patiëntveiligheid voelt. Enkel zo kan het ziekenhuis als bedrijf top-prestaties leveren. Net daarom hebben we een 'gezonde' combinatie nodig van bedrijfseconomische competentie en medische expertise", vervolgt professor Kaplan.

Columbia University wil dan ook samen met de UHasselt een strategische alliantie opzetten die moet leiden tot topdoctoraats-onderzoek in de toegepaste economie. Een eerste economisch onderzoeksproject 'patient safety' aan de faculteit TEW wordt dat van Barbara Rabin Fastman.

MEETING IN NEW YORK

Dit alles werd op 13 juni 2008 overeengekomen tijdens een meeting in New York. "Voor de faculteit is dit alweer een belangrijke stap. Ik had nooit durven dromen dat het allemaal zo vlug zou gaan. Dit is zonder enige twijfel de verdienste van collega Tjerk van der Schaaf: met hem hebben we echt de Europese top binnengehaald en deze strategie loont. Je werkt je niet zomaar binnen bij een gereputeerde instelling zoals de Columbia University. En je gaat zeker niet terug naar huis met een samenwerkingsovereenkomst op zak als je niet echt topkwaliteit kan bieden," aldus nog een glunderende decaan Vergauwen.

Interreg III-project TRANSCEND

steunt revalidatieonderzoek bij multiple sclerosis

In de neurologische revalidatie van bijvoorbeeld MS-patiënten werd meermaals aangetoond dat vooral de intensiteit van revalideren/oefenen (trainingsduur en herhaald oefenen) bepalend is voor het finale behandelresultaat. Gezien de beperkte therapietijd die zorginstellingen vandaag kunnen bieden, is er duidelijk nood aan aanvullende behandelingsvormen die zelfstandig door patiënten kunnen worden uitgevoerd. Recente technologische ontwikkelingen zoals revalidatie-robotica en virtuele omgevingen vormen potentieel een mogelijkheid om de intensiteit van revalidatietraining en -oefening te vergroten. Behalve ontwikkelingen op het gebied van robotica en virtuele omgevingen dient op termijn ook gebruik gemaakt te worden van recente vooruitgang op het gebied van draagbare meet- en registratiesystemen (e-monitoring). Om bewegingsbeperkingen en achteruitgang van functionaliteit bij Activiteiten van het Dagelijkse Leven (ADL) bij MS-patiënten in kaart te brengen en verbeteringen ten gevolge van therapie te kunnen registreren en zo behandelprogramma's bij te sturen en te evalueren, is het noodzakelijk om patiënten tijdens dergelijke ADL-taken te kunnen (op)volgen.

In het kader van het Interreg III-project TRANSCEND kon een nieuwe samenwerking tussen PHL-REVAL, Universiteit Maastricht en Maastricht Instruments opgezet worden ten bedrage van 36.000 euro.

TRANSCEND heeft tot doel de samenwerking tussen de Universiteiten (en hun bijhorende associatiepartners) en kleine/middelgrote ondernemingen uit onze euregio te stimuleren.

Bert Op 't Eijnde, Peter Feys (REVAL-PHL, Biomedisch Onderzoeksinstituut) en Debora Dumont (Biomedisch Onderzoeksinstituut): "Met de voorziene middelen willen we in samenwerking met de capaciteitsgroep Bewegingswetenschappen van de Universiteit Maastricht (Kenneth Meijer) en Maastricht Instruments/IDEE (Bas Lemmens) registratietechnologieën (3D bewegingsanalyse en accelerometrie) ontwikkelen die toelaten om de bewegingskwaliteit en -kwantiteit van MS-patiënten te onderzoeken/analyseren/interpreteren onder laboratoriumomstandigheden en in de thuissituatie."

Bert Op 't Eijnde

EURON-cursus 'Neuroimmunology'

Professor Niels Hellings van het Biomedisch Onderzoeksinstituut (BIOMED, UHasselt) en professor Marc de Baets van de Universiteit Maastricht organiseerden een cursus 'Neuroimmunology' voor EURON (European Graduate School of Neuroscience).

EURON is een netwerk van universitaire onderzoeksgroepen uit verschillende Europese landen (Duitsland, Nederland, België) gespecialiseerd in de neurowetenschappen. Eén van de taken van EURON bestaat uit de organisatie van gespecialiseerde trainingen op maat van doctoraats- en masterstudenten. De focus van deze tweedaagse cursus lag op de cellulaire en moleculaire aspecten van neuro-immunologie, toegepast op verschillende auto-immune aandoeningen zoals multiple sclerose (MS), amyotrofe laterale sclerose (ALS), en myasthenia gravis (MG).

Tijdens de eerste dag kregen de studenten een uitvoerige uiteenzetting van professor Niels Hellings (UHasselt) over de verschillende basisconcepten van neuro-immunologie en auto-immuniteit en toelichting over het MS-onderzoek binnen BIOMED. Ook het internationale symposium 'New Developments in MS Treatment and Care' (zie artikel op pagina 7), een groot succes, maakte deel uit van de eerste cursusdag. Tijdens de tweede cursusdag werden de lezingen van de gerenommeerde onderzoekers professor Luc Vandenbosch (ALS, K.U.Leuven), zijn Nederlandse collega's dr. Bart Jacobs (Perifere polyneuropathieën, Erasmus Universiteit, Rotterdam) en professor Marc de Baets (Myasthenie, UM) enthousiast onthaald door de aanwezigen.

De aanwezigheid van studenten uit België, Nederland, Argentinië en Italië, maakt dat de cursus niet alleen een wetenschappelijke maar ook een culturele bijdrage leverde. Zeker voor herhaling vatbaar!

Evi Lemmens

Symposium 'New developments in multiple sclerosis treatment and care'

Naar aanleiding van het 35-jarig bestaan van onze universiteit werden ook dit lustrumjaar een aantal eredoctoraten toegekend. Ter ere van de eredoctoren Prof. Lawrence Steinman en Prof. Alan Thompson werd het symposium 'New developments in multiple sclerosis treatment and care' georganiseerd.

Naast de bekljvende lezingen van deze twee eredoctoren werden ook enkele andere internationale toponderzoekers uitgenodigd om te spreken over hun baanbrekend onderzoek naar de mechanismen, behandeling en revalidatie van multiple sclerose (MS). Ruim 160 clinici, onderzoekers en studenten kwamen hiervoor naar de Universiteit Hasselt afgezakt.

Na een hartelijk welkomstwoord van BIOMED-directeur *professor Piet Stinissen*, promotor van *eredoctor Lawrence Steinman* (Stanford University), gaf deze laatste een gesmaakte uiteenzetting over de zoektocht naar nieuwe aangrijpingspunten die belangrijk kunnen zijn voor de ontwikkeling van nieuwe MS-therapieën.

Professor Steinman behoort tot de wereldtop in het MS-veld. Onderzoek aan zijn instituut heeft geleid tot de ontwikkeling van een reeks nieuwe en veelbelovende medicijnen voor MS waaronder statines en Natalizumab.

Vervolgens brachten *professor David Wraith* (University of Bristol) en *professor Frauke Zipp* (Charité University of Berlin) presentaties over respectievelijk antigengebaseerde therapieën en het verlies van lagere motor neuron activiteit bij MS-patiënten.

Na de pauze was het de beurt aan *dr. Anders Romberg* (Masku Neurological Rehabilitation Centre)

Eredoctor Alan Thompson (University College London) ten slotte gaf een veel gesmaakte lezing over het gebruik van beeldvormingstechnieken (o.a. MRI) gedurende het afgelopen decennium en het nut ervan voor de diagnose en opvolging van MS - dit alles met de nodige dosis humor.

Een slotwoord werd gebracht door Bert Op 't Eijnde van de Provinciale Hogeschool Limburg (PHL).

Na het symposium zorgden een cocktail en lekkere hapjes voor een gezellige afsluiter van een leerrijke namiddag.

Annelies Vanheel

Belangrijke publicatie

over diamantgebaseerde akoestische (bio-)sensoren

In het meinumner van het vaktijdschrift 'Physica status solidi (a) - Applications and materials science', heeft dr. Vincent Mortet de cover gehaald met zijn feature article getiteld 'Diamond: a material for acoustic devices'.

De volledige referentie is:

V. Mortet, O.A. Williams, K. Haenen, 'Diamond: a material for acoustic devices', *phys. stat. sol. (a)* 205/5 (2008), 1009-1020.

Een *feature article* in 'Physica status solidi' beschrijft de huidige 'state-of-the-art' van een dynamisch onderwerp in de vaste-stof-fysica, geschreven voor een breed publiek, op een beknopte maar gezaghebbende manier. Zulke artikelen worden vaak op uitnodiging van een editor of guest-editor van het tijdschrift geschreven, en dus niet op aangeven van de auteur zelf. In dit geval maakt het artikel ook deel uit van een boek dat eerstdaags zal verschijnen.

De inhoud van het volledige nummer kunt u bekijken op:
www3.interscience.wiley.com/journal/119139909/issue

Ken Haenen

Eerste doctor 'School voor Levenswetenschappen' krijgt **benoeming in USA**

Sanda Despa verdedigde in januari 2000 het allereerste doctoraat in de School voor Levenswetenschappen. Titel van haar doctoraatsproefschrift was: 'Microfluorimetry of epithelial cells: lifetime-based sensing of Na concentration and the effects of chemical hypoxia'. Haar promotoren waren de professoren Marcel Ameloot en Paul Steels.

In 1992 behaalde Sanda Despa haar master in de fysica aan de Universiteit van Boekarest en werkte nadien in het Biotechnos Instituut. In 1997 kwam zij naar het fysiologielab van de UHasselt via een bilaterale beurs Vlaanderen-Roemenië.

Na haar doctoraat vertrok Sanda naar de Verenigde Staten om te gaan werken als post-doc in de dienst van Donald Bers, Department of Physiology, aan de Loyola Universiteit in Chicago. Daar deed ze baanbrekend onderzoek naar de rol van natrium en de pompwerking van het hart. En dat werd opgemerkt want zopas werd ze benoemd tot assistant-professor in het Department of Pharmacology van de University of California, Campus Davis.

Paul Steels

Sylvia Wenmackers verdedigt haar doctoraat rond **DNA-sensoren** en geeft keynote lecture op 'World Congress on Biosensors 2008'

Op 26 mei was het zover: Sylvia Wenmackers van de BIOSensor-groep van het IMO heeft haar doctoraat in de fysica met bravoure verdedigd voor een jury met experts uit binnen- en buitenland.

Voluit heeft haar eindwerk de titel *'Morphology, functionality and molecular conformation study of CVD diamond surfaces functionalised with organic linkers and DNA'*. Dit werk kadert in een gemeenschappelijk initiatief van het Instituut voor Materiaalonderzoek en het Biomedisch Onderzoeksinstituut met de doelstelling nieuwe genetische tests te ontwikkelen die dankzij een elektronische uitlezing veel sneller en nauwkeuriger zijn dan de gebruikelijke diagnose-technieken in genetische laboratoria.

GENETISCHE DEFECTEN

Kort samengevat komt het erop neer dat Sylvia een nieuwe techniek ontwikkeld heeft om DNA-fragmenten covalent aan synthetische diamantplaatjes te binden: het gebonden DNA zal al dan niet met DNA van een testpersoon 'hybridiseren' en dit geeft uitsluitsel of er in het 'patiëntmateriaal' bepaalde genetische defecten aanwezig zijn. De techniek bleek zo gevoelig dat zelfs 'puntmutaties' opgespoord kunnen worden: dit zijn de kleinst mogelijke afwijkingen en aldus moeilijk in kaart te brengen, maar de puntmutaties liggen wel aan de grondslag van enkele honderden erfelijke aandoeningen.

Cruciaal in deze is de kwestie hoe de DNA-fragmenten op de diamant-elektroden gebonden zijn: als ze vlak liggen, is hybridisatie met fragmenten van de patiënt uitgesloten - en als ze perfect recht staan wijst het erop dat het 'tapijt' van gebonden DNA zo dicht is dat hybridisatie met bijkomende DNA-moleculen niet meer mogelijk is.

KANTELHOEK VAN DNA

Sylvia Wenmackers heeft in samenwerking met het synchrotron-laboratorium BESSY in Berlijn dan ook een volstrekt nieuwe methode op punt gesteld om m.b.v. de weerkaatsing van ultraviolette stralen de typische kanteelhoek van DNA ten opzichte van de onderliggende diamantplaatjes te bepalen. Het verdict luidt: DNA staat onder een typische hoek van 50° - niet teveel en niet te weinig dus - maar de analyses in

detail zijn wel een hele brok moleculelfysica waarover binnenkort een artikel van Sylvia in het topvakblad *Langmuir* zal verschijnen.

KEYNOTE LECTURE IN SJANGHAI

Het Hasselts biosensor-onderzoek staat ook internationaal volop in de belangstelling: bij het 'World Congress on Biosensors 2008' in Sjanghai (14-16 mei) had de UHasselt niet minder dan twee lezingen en vijf posters. Dit tweejaarlijkse World Congress is de hoogmis van de biosensoren en dit jaar waren er 800 deelnemers, 550 posters en 60 lezingen.

Alle bijdragen moesten een preselectie doorstaan en het onderzoek van Sylvia Wenmackers werd zelfs geselecteerd voor een van de 'keynote lectures'. Dit is een hele eer die normaal gezien enkel senior-onderzoekers te beurt valt die al naam en faam in het domein verworven hebben.

We zijn met deze internationale erkenning bijzonder gelukkig en het bewijst dat ook een kleine universiteit in staat is om in toekomstgericht onderzoek een leidinggevende rol te spelen. Uiteraard vraagt dit om goede ideeën, volgehouden inspanningen en een vlekkeloze samenwerking tussen alle betrokken onderzoekers. Naast de grote belangstelling voor de mondelinge presentaties van Sylvia Wenmackers en Nathalie Bijmens mochten ook de posterbijdragen op heel wat 'bekijks' rekenen.

Patrick Wagner

Het Hasseltse (DNA)-team dat op elektronische DNA-sensoren werkt: Sylvia Wenmackers en Nathalie Bijmens (vooraan) en Patrick Wagner, Luc Michiels en Veronique Vermeeren (achteraan, van links naar rechts). De ontwerpers van de Pearl Tower in Sjanghai (op de achtergrond) hebben blijkbaar heel goed naar het Atomium gekeken...

Podiumplaats in Peking

voor onderzoeksgroep theoretische informatica

Een onderzoeksbijdrage van de onderzoeksgroep theoretische informatica werd gelauwerd als één van de beste drie artikelen op het 17de Internationale World Wide Web congres (WWW 2008), dat dit jaar van 21 tot 25 april in Peking plaatsvond.

Het World Wide Web congres wordt jaarlijks georganiseerd door het World Wide Web Consortium (W3C) onder de supervisie van de Association for Computing Machinery (ACM) en heeft als belangrijkste doel om onderzoekers, standaardenorganisaties en bedrijven samen te brengen om te discussiëren over toekomstige ontwikkelingen op het Internet. De belangrijkste troef van dit congres is ontegensprekelijk zijn veelzijdigheid. Een hele brede waaier van onderwerpen komt aan bod, zoals bijvoorbeeld browsers en user interfaces, datamining, semantic web, web engineering en XML, om er maar enkele te noemen.

COMPETITIEF

Interessant om te vermelden is dat het paper dat de technologie en algoritmen achter Google introduceerde in 1998 op dit congres werd gepresenteerd. Het congres zelf is bijzonder competitief hetgeen zijn weerslag vindt in de strenge selectieprocedure: dit jaar werden uit 883 wetenschappelijke inzendingen slechts 97 artikelen aanvaard (11%).

De bekroonde bijdrage van de UHasselt, getiteld 'Learning Deterministic Regular

Expressions for the Inference of Schemas from XML Data', met als auteurs Geert Jan Bex, Wouter Gelade, Frank Neven en Stijn Vansummeren, handelt over het automatisch afleiden van schema's voor XML. XML is een W3C-standaard voor data-uitwisseling op het internet.

SCHEMA'S VOOR XML

Een schema kan bekeken worden als een formele manier om een afspraak over het formaat van de uit te wisselen data te specificeren. Hoewel dergelijke afspraken zeer belangrijk zijn voor tal van toepassingen, tonen recente studies echter aan dat ze zelden gemaakt worden of, erger nog, syntactische fouten bevatten waardoor ze de facto onbruikbaar zijn.

Het UHasselt-onderzoek introduceert nieuwe methoden om afspraken automatisch, dus zonder de interventie van de gebruiker, af te leiden uit uitgewisselde data. Een interessante toepassing die hier vrijwel onmiddellijk uit voortvloeit is het opkuisen van bestaande schema's. Men kan namelijk een bestaand schema vergelijken met het automatisch afgeleide schema. Experimenten in deze context toonden bijvoorbeeld

aan dat het schema voor het XML-formaat voor Microsoft Word algemener is dan strikt noodzakelijk. Meer bepaald is het mogelijk om Word-documenten in XML-formaat te genereren die aan het bestaande schema voldoen, gedefinieerd door Microsoft, maar niet in het programma Word kunnen worden ingeladen. Dit is zeer vreemd aangezien een schema enkel zou mogen specificeren wat zeker toegelaten is. Anderzijds bleek ook dat een grote meerderheid van de in de praktijk voorkomende XHTML-documenten (meer dan 80%) op een uniforme manier afwijken van het bestaande schema, hetgeen er op duidt dat deze laatste te specifiek is.

De aan de UHasselt ontwikkelde software toolkit SchemaScope die de toepassing voor het opkuisen van schema's illustreert, werd voorgesteld als demo op het ACM SIGMOD congres dat in 2008 plaatsvond in Vancouver in Canada.

De bekroonde WWW bijdrage van de UHasselt werd uitgenodigd voor een speciaal nummer van het toptijdschrift ACM Transactions on the Web dat de beste papers van het WWW-congres bundelt.

Frank Neven

Beijing 2008
One World, One Web

WWW2008
April 21 - 25, 2008
Beijing, China

17th International World Wide Web Conference

Industrieel Onderzoeksfonds (IOF): Onderzoek met focus op valorisatie

Start van nieuwe IOF-projecten en -mandaten

Begin 2008 werd een nieuwe oproep gelanceerd vanuit het Industrieel Onderzoeksfonds (IOF). Na positief advies van de IOF-raad werden op 11 juni drie valorisatieprojecten goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de Limburgse Associatie. Daarnaast worden bij de instituten IMO en CenStat twee nieuwe IOF-mandaten opgestart.

Met deze initiatieven wil de Associatie de kennisvalorisatie binnen de Limburgse onderzoeksinstituten verder onderbouwen en stimuleren.

ONDERNEMENDE ASSOCIATIE

In 2004 werd het Industrieel Onderzoeksfonds (IOF) opgericht. "Dit Vlaams financieringskanaal maakt het mogelijk de toegepaste kennis in onze onderzoeksinstituten verder uit te werken. Vaak kunnen we via dit kanaal onderzoekers net dat zetje in de rug geven om de start van een spin-off mogelijk te maken of om samenwerkingsprojecten met bedrijven te faciliteren. Dergelijke projecten leiden tot een verhoging van kennisvalorisatie en ondersteunen onze reputatie van ondernemende Associatie", aldus prof. dr. Paul Janssen, voorzitter van de IOF-raad van de Limburgse Associatie.

De criteria om zowel mandaten als projecten te selecteren, zijn gebaseerd op hun potentieel om het aantal IWT- en Europese projecten, contractinkomsten, aangevraagde en toegekende octrooien of het aantal spin-off bedrijven te verhogen. Op deze manier wil men het aandeel van de IOF-middelen dat ter beschikking komt van het onderzoek aan de UHasselt en haar geassocieerde hogescholen maximaliseren, om aldus een positieve valorisatiedynamiek te creëren.

DRIE NIEUWE IOF-PROJECTEN

Op 2 mei 2008 werd de nieuwe oproep afgesloten met aanvragen voor vijf mandaten en vijf projecten. Na evaluatie door de IOF-raad werden drie projecten weerhouden en met positief advies ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Bestuur van de Associatie. De drie projecten kaderen in de voorbereiding van de opstart van een UHasselt spin-off.

Het betreft volgende projecten:

- Veerle Somers - BIOMED
Validatie van nieuwe moleculaire markers voor MS
- Roland Valcke - CMK
Chlorofylfluorescentie beeldanalyse: de plantenvitaliteitsmeter
- Jean Manca - IMO
EL-Printing: flexibele elektroluminescentietoepassingen m.b.v screenprinting

MANDATEN BIJ IMO EN CENSTAT

Verder zullen twee nieuwe mandaten worden opgestart binnen de instituten CenStat en IMO. De IOF-mandatarissen zullen voltijds ingezet worden om het contractonderzoek en de kennisvalorisatie binnen hun instituut verder uit te bouwen.

De mandaten worden opgenomen door:

- Herbert Thijs - CenStat
Coördinatie van wetenschappelijke dienstverlening en contractonderzoek
- Peter Adriaenssens - IMO
Strategisch basisonderzoek in het domein van de fysico-chemische karakterisering van complexe materiaalsystemen, voornamelijk met NMR technieken

Elke Piessens

MEER INFORMATIE

over de lopende IOF-projecten en mandaten www.uhasselt.be/techtransfer/IOF
Elke Piessens, 011 26 80 26, elke.piessens@uhasselt.be

Werkende **H³R**-praktijken: helder, hart én hard

HRM-Congres - 10 oktober 2008

HUMAN RESOURCE MANAGEMENT, de postuniversitaire vorming van de Universiteit Hasselt voor managers en consultants, organiseert naar aanleiding van haar 25 jarig bestaan een Jubileum congres Werkende H3R-praktijken: helder, hart én hard. De ondertitel is al even veelbelovend: 'Cut the crap, Let's talk business!'

VIER TOPSPREKERS

De congresdag is opgebouwd rond workshops met vier topsprekers.

- *De Duitse Martina Violetta Jung*, voormalig Directeur van Hapag-Lloyd en CEO Ahlers, specialiseert zich in het coachen van topmanagers en management integratie van fusies & overnames in heel Europa.
- *De Nederlander Joep Schrijvers* is bestseller auteur van kritische managementboeken 'Hoe word ik een rat?' en 'Het Wilde Vlees, de tomtomisering van de passionele mens'. Hij legt huiveringwekkende verbanden die anders onopgemerkt blijven.
- *De Fin Pentti Sydänmaanlakka* is auteur van het boek 'De Intelligente Organisatie'. Hij was tot 2002 Director HR van Nokia worldwide en is nu Managing Director van Pertec Consulting Oy. Hij heeft een brede internationale ervaring in HR (Europa, VS en Azië) en was voorzitter van de Finse Vereniging voor Human Resource Management.
- *De Belg Wouter Torfs* is CEO van Schoenen Torfs. Hij is in 2007 bekroond als beste KMO-werkgever. Schoenen Torfs is een apart bedrijf met een eigenzinnige manager die doet waarin hij gelooft en waarmee hij kan werken.

WAAR?

Holiday Inn Hasselt, Kattegatstraat 1, 3500 Hasselt.

WANNEER?

10 oktober, van 9.30 tot 17.00 uur

Meer info & inschrijven? www.uhasselt.be/hrm

Frank Lambrechts

Het succesvol managen van tegelijk de zachte, (tussen)menselijke processen én de harde bedrijfsprocessen staat onder hoogspanning. Time is meer dan ooit money. Menselijke relaties dreigen alsmaar meer te verdingen en te verzakelijken. Hoe kunnen 'helderheid', 'hart' en 'hard' elkaar blijven versterken in hyperkinetische businessrealiteiten en onder hoge prestatiedruk?

COLUMN

We zijn nog maar eens verjaard! Vijfendertig jaar jong. Dat verdiende een illustre lustrum. Vijf, zeven, negen. Vijf jaar verder voor de zevende keer, en negen eredoctoren. Schoon volk, goed volk. En slim. We zweefden met die negen sterren in de zevende hemel op wiskundige golfjes. Nero verstond er niet veel van, maar Adhemar was in de wolken.

Eentje deed die geleerde togati wel een beetje verschieten. Ze zweefde op een ander soort wolkje. Ze zong een ander soort toontje. Mijn Philemon had het er wel voor, voor dat frêle roodharige meisje, bestormd door schietende fotografen. Ze schoot terug, ze had het over de vele dingen die fout gaan met mensen in verre en nabije landen, ze trekt naar de Barroso's van deze wereld en geeft ze op hun donder. Petoetje zijn haartjes gingen er nog meer van krullen en Petatje haar oogskes blonken als ze dat allemaal hoorde.

't Is maar dat ge het weet. We hebben er een paar fameuze 'collega's' bij. Die eredoctores mogen gerust eens een pheip komen roken bij ons en bij de volgende wafelenbak, een ereplaats aan tafel...! Naast Frank De Winne, Nero, de rector, de maharadja van Plopsaland, kapitein Tuizentfloot...

Het is me anders wat te zeggen aan die UHasselt. Ze zijn nog maar net van naam veranderd of ze gaan helemaal uit de bol. Daar rommelt van alles. Onze beheerder probeert in het Gevang van Hasselt te geraken. Onze vicerector-to-be is in Plopsaland beland en gaat daar een Tunnel bouwen. Nog goed dat de rector op zijn Schoon Verdiep blijft. Alhoewel. Dat is ook maar voorlopig. De beheerder neemt hem straks mee naar het Gevang. De Rechten komen daar ook terecht?! Waarom niet eigenlijk, welke plek is beter geschikt om hen tot hun recht te laten komen! Er wordt gebouwd, verbouwd, geïncubeerd, we krijgen nieuwe sloten, de façade krijgt een facelift, de agora krijgt meer licht, er moet worden verhuisd van A naar C, dan van D naar C en weer van C naar A...

En ondertussen gaat het leven zijn gewone gang. Metro, boulot, dodo. Met hoe langer hoe meer boulot, en hoe langer hoe minder dodo. Almaar meer werk, met almaar minder mensen. Zie mij hier nog columns zitten te schrijven, terwijl mijne Philemon alle dagen zit te zeuren van "'t is kij moet nu toch ne keer uwe retraite gaan bediscuteren!"

Het schooljaar is trouwens bijna uit. Mijn pen is leeg en mijn inspiratie opgedroogd.

't É tied dat uté, zei Claus.

Tijd om..... wafelen te bakken,

Madam Pheip

De vele voordelen van

'Molecularly Imprinted Polymers' (MIP's)

Tegenwoordig is er een stijgende vraag naar sensoren voor toepassingen in verschillende gebieden zoals geneeskunde, milieu en voeding. Er worden steeds hogere eisen gesteld aan de sensitiviteit, selectiviteit en stabiliteit van sensoren.

De sensoren moeten steeds lagere concentraties kunnen detecteren en onderscheid maken tussen zeer gelijkaardige moleculen. Deze eisen hebben allemaal betrekking op de herkenningsslaag van de sensor.

VIJANDIGE OMGEVING

In veel sensoren worden natuurlijk voorkomende macromoleculen, zoals antilichamen en enzymen, gebruikt als herkenningsslaag voor de sensor. Deze macromoleculen bezitten een zeer grote selectiviteit en affiniteit maar zijn niet voor elk doelmolecule beschikbaar en niet bestand tegen vijandige omgevingen zoals hogere temperaturen, hoge of lage pH of organische solventen.

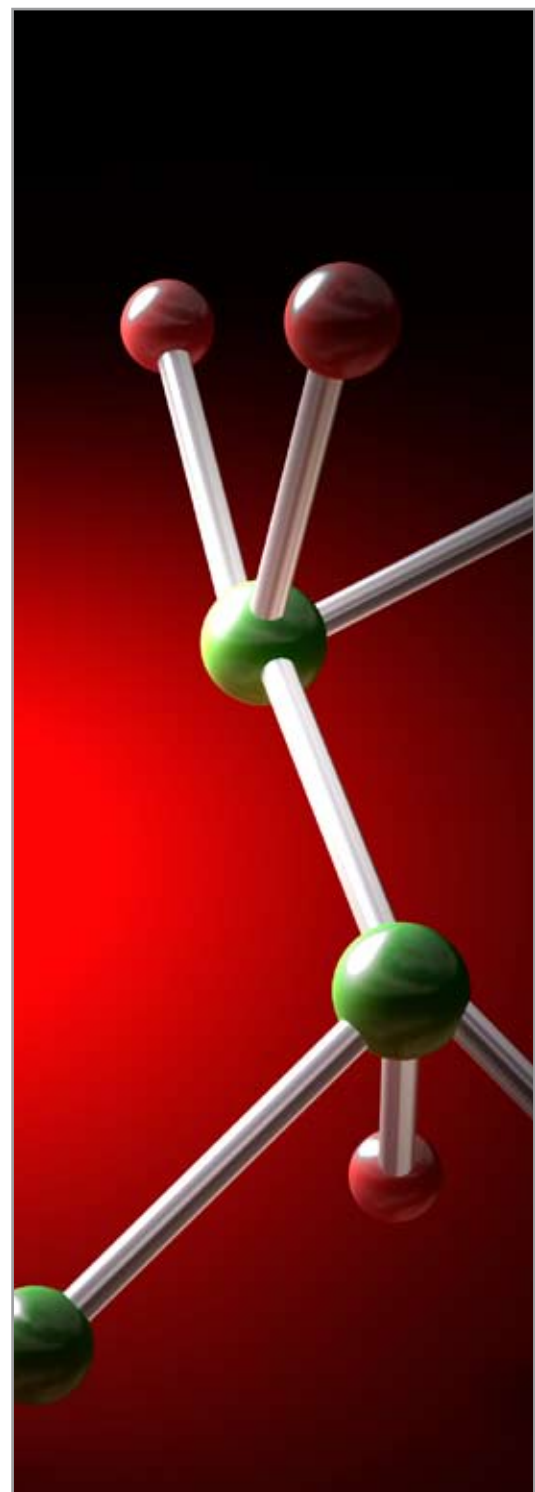
Een oplossing hiervoor is te werken met een synthetische herkenningsslaag. Zo een laag kan gemaakt worden van plastics, ook wel polymeren genoemd. Tijdens de polymerisatie van het polymeer wordt het doelmolecule toegevoegd en zo ingebed in de matrix van het polymeer. Vervolgens wordt na het uitharden het doelmolecule geëtraheerd en zo blijven er kleine nanoputjes achter die precies de vorm van het doelmolecule bezitten en waarvan de binnenkant bestaat uit de complementaire functionele groepen met betrekking tot het doelmolecule.

EENVOUDIGE EN GOEDKOPE SENSOR

Deze moleculair geïmprinte polymeren, ofwel MIP's, hebben vele voordelen ten opzichte van natuurlijke receptoren. Ze kunnen een breder pH-gebied, hogere temperaturen en organische solventen doorstaan. Bovendien kunnen er MIP's gesynthetiseerd worden voor bijna alle moleculen die enkele functionele groepen bezitten.

Door deze MIP's aan te brengen op een elektrode kunnen we de herkenning van het doelmolecule elektronisch registreren. Dit wordt gedaan met behulp van impedantie spectroscopie. Wanneer het doelmolecule zich in de MIP's bindt aan het elektrodeoppervlak, gaan de diëlektrische eigenschappen aan het oppervlak veranderen. Deze verandering is dan een maat voor de hoeveelheid doelmoleculen die gebonden zijn.

Op deze manier verkrijgen we een sensor die relatief eenvoudig, goedkoop en snel is, en gevoelig genoeg om bepaalde ziektemarkers, giftige stoffen of andere relevante moleculen, zoals bijvoorbeeld TNT, op te kunnen sporen.

VLIR-UOS oproep

Internationale Congressen 2009

Een Internationaal Congres (INCO) kan de vorm aannemen van een congres, conferentie, workshop, symposium, studiedag of seminarie. Het thema van het congres moet rechtstreeks verband houden met de ontwikkelingsproblematiek.

Vertegenwoordigers uit ontwikkelingslanden nemen een actieve rol op. De Vlaamse promotor die een voorstel tot financiering indient, is (mede-)organisator van het congres. Het kan zowel in het Zuiden als in het Noorden plaatsvinden.

Centraal staan de netwerking en samenwerking tussen academici, onderzoekers en relevante maatschappelijke actoren uit Noord en Zuid, de uitwisseling van kennis en de implementatie en overdracht van de onderzoeksresultaten naar de samenleving en het beleid.

DOELGROEP

Professoren of docenten, verbonden aan een Vlaamse universiteit of hogeschool, kunnen een voorstel indienen. De internationale congressen zijn gericht naar een divers publiek van academici, onderzoekers en maatschappelijke actoren uit Noord en Zuid.

FINANCIERING

De VLIR-UOS-bijdrage is beperkt tot 20.000 euro per congres. Het is wenselijk dat meerdere actoren het congres financieren (medefinanciering).

LOOPTIJD

Er is geen minimum- of maximumduur voor een Internationaal Congres. Het congres moet plaatsvinden in het jaar volgend op de lancering van de oproep.

OPROEPCYCLUS

Voorstellen moeten ingediend worden bij de Instellingscoördinator Ontwikkelingssamenwerking (ICOS) van de eigen associatie. De DEADLINES voor de indiening van voorstellen 'Internationale Congressen 2009' valt voor de Limburgse Associatie op 15 september 2008 (deadline voor advies) en 18 september 2008 (definitieve deadline) bij de ICOS (Sarah Verlackt).

MEER INFO

www.vliruos.be of
sarah.verlackt@uhasselt.be

Onthaal van **nieuwe werknemers** aan de **UHasselt**

Het onthaal van nieuwe werknemers aan de UHasselt maakt deel uit van het welzijnsbeleid. Vorig jaar is de wetgeving hierover gewijzigd.

Uiteraard wordt van alle werknemers verwacht dat ze nieuwe collega's mee opvangen. Nieuw is echter dat er nu een medewerker specifiek een begeleidingsopdracht toegewezen krijgt. Deze begeleider wordt ook wel 'PETER' OF 'METER' genoemd.

Naast algemene informatie zoals de arbeidsvoorwaarden en de structuur van de universiteit, moet een nieuwe werknemer bij zijn onthaal alle nodige informatie krijgen in verband met veiligheid en gezondheid.

De nieuwe wetgeving eist verder een **REGISTRATIE** van het onthaal. Hiervoor werd door de preventiedienst een document opgesteld 'registratiedocument onthaal nieuwe werknemer'. Dit document moet ondertekend worden door de personeelsdienst, de hiërarchisch verantwoordelijke en de preventieadviseur/milieucoördinator, waarbij er telkens specifieke informatie gegeven wordt. Als laatste wordt het document door het nieuwe personeelslid ondertekend.

Nieuw is ook dat er voor elke nieuwe werknemer **EEN WERKPOST-FICHE** moet opgemaakt worden. De werkpostfiche legt schriftelijk

vast welke de risico's van een functie op de werkplek inhouden. Dit document wordt door de preventieadviseur ingevuld, samen met de nieuwe werknemer. Er wordt ook een bezoek gebracht aan de werkplek zodat de mogelijke risico's opgespoord kunnen worden. Wanneer een werknemer een andere werkplek krijgt toegewezen, dient er een nieuwe werkpostfiche gemaakt te worden.

Het **RISICOPOSTENFORMULIER** is voornamelijk van toepassing voor werknemers die in de laboratoria werkzaam zijn. Dit document wordt door het diensthoofd ingevuld en wordt verder door de arbeidsgeneesheer besproken met de nieuwe werknemer. Dit document is in de UHasselt al langer in gebruik.

De preventiedienst moet van elke werknemer een werkpostfiche bezitten. Voor de nieuwe werknemers zal de opmaak hiervan systematisch gebeuren, maar voor alle andere werknemers van de UHasselt zal er een inhaalbeweging moeten worden uitgevoerd.

Voor meer info kunt u Jef Vanvoorden of Jan Vanhove contacteren.

Jan Vanhove

35 JAAR BOEIEND EN INNOVATIEF

C O L O F O N

nUweetjeHet is een interne nieuwsbrief van, voor en door UHasselt-personeelsleden.

Eindredactie: Ingrid Vrancken | communicatieverantwoordelijke UHasselt

Vormgeving: Dave Bosmans | Mouch Hendrickx | grafisch medewerkers UHasselt

Fotografie: Marc Withofs | fotograaf UHasselt | en anderen

Druk: Repro | Drukkerij UHasselt

Verantwoordelijke

uitgever: Marie-Paule Jacobs | beheerder UHasselt

Universiteit Hasselt | Campus Diepenbeek

Agoralaan | Gebouw D | BE-3590 Diepenbeek